

शासकीय वैद्यकीय / दंत महाविद्यालये व
संलग्नित रुग्णालयांकरीता उघडण्यात
आलेल्या स्वीय प्रपंजी खात्याच्या वापराबाबत
मार्गदर्शक सूचना

महाराष्ट्र शासन
वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग
शासन परिपत्रक क्रमांक: वैशिवि/२०१८/प्र.क्र.२६३/प्रशा-२
गोकुळदास तेजपाल रुग्णालय आवार
गो. ते. संकुल इमारत, ९ वा मजला
लोकमान्य टिळक मार्ग, नवीन मंत्रालय, मुंबई ४०० ००९.
तारीख: २७ एप्रिल २०२३

प्रस्तावना:-

वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन संचालनालयाच्या अधिपत्याखालील शासकीय वैद्यकीय / दंत महाविद्यालयांमध्ये प्रवेश घेणा-या विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक शुल्क व इतर शुल्क, सुरक्षा अनामत रक्कम, जिमखाना शुल्क, विकास निधी, वसतीगृह शुल्क इत्यादी जमा करणे तसेच त्यामधून अनुज्ञेय खर्च करण्याकरीता तसेच शासकीय रुग्णालयांमध्ये जमा होणारे आंतररुग्ण शुल्क, बाह्यरुग्ण शुल्क, प्रयोगशाळा फी व इतर रकमा जमा करणे त्यामधून अनुज्ञेय खर्च करण्याकरीता स्वीय प्रपंजी खाते उघडण्यास परवानगी देण्यात आली आहे. तथापि, सदर संस्थांच्या स्वीय प्रपंजी खात्यात जमा झालेल्या निधीचा विनियोग करतांना वित्तीय / कोषागार नियमांचे पालन होत नसल्याचे तसेच सदर विनियोगाबाबत वेळोवेळी महालेखाकार /कोषागार कार्यालयासोबत ताळमेळ घेण्यात येत नसल्याची बाब निदर्शनास आल्याने स्वीय प्रपंजी खात्यातील निधीचा विनियोग व उक्त निधीचा महालेखाकार /कोषागार कार्यालयांशी ताळमेळ घेण्यासंदर्भात मार्गदर्शक सूचना निर्गमित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती.

शासन परिपत्रक:-

वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन संचालनालयाच्या अधिपत्याखालील शासकीय वैद्यकीय / दंत महाविद्यालये व संलग्नित रुग्णालयांच्या वापराकरीता उघडण्यात आलेल्या स्वीय प्रपंजी खात्यातील निधीच्या विनियोगाबाबत खालील प्रमाणे मार्गदर्शक सूचना निर्गमित करण्यात येत आहेत. सदर सूचनांचे तंतोतंत पालन करण्यात यावे.

१) शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या आदेशांनुसार विहित प्रयोजनांसाठी प्राप्त झालेल्या रकमाच स्वीय प्रपंजी खात्यात जमा करण्यात याव्यात. महाराष्ट्र कोषागार नियम, १९६८, खंड - १, नियम ४८९ नुसार स्वीय प्रपंजी लेख्यामध्ये वेतन, निवृत्तीवेतन व भत्ते इत्यादी बाबतच्या तसेच इतर कोणत्याही रकमा ठेव म्हणून स्वीय प्रपंजी खात्यात ठेवण्यात येऊ नयेत.

२) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक : संकीर्ण- १०१०/प्र. क. ६८ / भाग-२/ कोषा प्र.-५, दिनांक- ३१/०१/२०१३ अन्वये स्वीय प्रपंजी खात्यातून रु.५,०००/- वरील सर्व प्रदाने ECS/NEFT द्वारे अदा करणे आवश्यक आहे.

३) महाराष्ट्र कोषागार नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद ५८९ नुसार स्वीय प्रपंजी लेखा प्रशासकांनी अधिदान व लेखा कार्यालय / कोषागार / उप कोषागार यांच्याकडील त्यांच्या खात्यासंदर्भात त्यांच्याकडील नोंदी व भारतीय रिझर्व्ह बँक, स्टेट बँक ऑफ इंडिया बँकेच्या विवरणपत्र / कोषागारातील नोंदी यांचा ताळमेळ घेऊन तफावत असल्यास त्याबाबतचा तपशिल, अथवा तफावत नसल्यास तसे आवश्यक प्रमाणपत्र दरवर्षी ३१ मे पर्यंत अधिदान व लेखा कार्यालय / कोषागार कार्यालय यांना पाठविणे आवश्यक आहे.

४) स्वीय प्रपंजी लेख्यांच्या तपासणीसाठी संचालनालय, लेखा व कोषागरे यांच्या नियंत्रणाखाली स्वीय प्रपंजी तपासणी पथक निर्माण करण्यात आले आहे. सदर पथकाकडून स्वीय प्रपंजी लेख्यांची नियमित तपासणी करून घेण्यात यावी.

५) स्वीय प्रपंजी लेख्यांतून खर्च करतांना, वित्तीय अधिकार मर्यादेत आणि संबंधित खर्च विषयक बाबींना लागू असणा-या स्वीय प्रपंजी लेख्यांतून केला जाणारा खर्च आकस्मिक स्वरूपाच्या बाबी संदर्भात असल्यास, असा खर्च सक्षम प्रधिकाऱ्यांच्या मंजूरीने वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका अंतर्गत विहित केलेल्या वित्तीय अधिकारांच्या मर्यादेत असणे आवश्यक आहे.

६) तसेच, विभागाच्या / संस्थेच्या/कार्यालयाच्या गरजेनुसार साहित्याची खरेदी करतांना उद्योग, उर्जा व कामगार विभागाच्या दिनांक ०१/१२/२०१६ रोजीच्या शासन निर्णयतील तरतुदी व वेळोवेळी निर्गमित शासन निर्णय/आदेश / परिपत्रकांन्वये केलेल्या सुधारणा विचारात घेऊन वस्तु/साहित्य खरेदी करणे आवश्यक आहे.

७) मुंबई वित्तीय नियम, १९५९ च्या नियम ५८ मधील वित्तीय औचित्याच्या तत्वांचे पालन होणे आवश्यक आहे.

८) महाराष्ट्र कोषागार नियम, १९६८ च्या नियम ९८ मधील तरतुदीनुसार रोकड वही ठेवण्यात यावी. ती वेळोवेळी अद्यावत करण्यात यावी आणि शिल्लक रकमांची बँक / कोषागाराकडील शिल्लक रकमेशी वेळोवेळी ताळमेळ घेण्यात यावा.

९) स्वीय प्रपंजी खात्यात जमा करण्यासाठी प्राप्त झालेल्या रकमा महाराष्ट्र कोषागार नियम १९६८ च्या नियम ८ अन्वये दुसऱ्या दिवशी सदर खात्यात जमा करण्यात याव्यात.

१०) स्वीय प्रपंजी लेख्यांमध्ये जमा करावयाच्या रकमेचा तपशील सुनिश्चित करून सुस्पष्टपणे नमूद करावा. ज्या कारणासाठी रकमा काढण्यात येतील त्याबाबतचा बाबनिहाय तपशील नमूद करण्यात यावा. जमा होणारे शुल्क / ठेवी, स्वीय प्रपंजी लेखा आणि आकस्मिक खर्च, जमा खर्च रकमेसंबंधीची विहित नियतकालिक विवरणपत्रे / झापने महालेखपालांना/ महालेखापाल कार्यालयास विहित मुदतीत सादर करून तिमाही/ वार्षिक ताळमेळ घेण्याची जबाबदारी संबंधित संस्थेच्या अधिष्ठाता/ वैद्यकीय अधिक्षक यांची राहिल.

११) स्वीय प्रपंजी खात्यामधून करण्यात आलेल्या खर्चाची भरपाई / समायोजन करण्यासाठी राज्याच्या एकत्रित निधीतून प्राप्त झालेल्या अनुदानाचा विनियोग करणे ही वित्तीय अनियमितता समजण्यात येईल.

१२) वरील बाबींचे पालन न करणा-या अधिका-यांनी वित्तीय अनियमितता केल्याचे ग्राह्य धरून त्यांच्या विरुद्ध शिस्तभंग विषयक कारवाई प्रस्तावित करण्यात येईल.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२३०४२७१२५६१३३४१३ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(म. गि. जोगदंड)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. आयुक्त, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन संचालनालय, मुंबई.
२. संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन संचालनालय, मुंबई.
३. अधिष्ठाता, सर्व शासकीय वैद्यकीय /दंत महाविद्यालये व संलग्नित रुग्णालये
४. वैद्यकीय अधिक्षक, सर्व शासकीय वैद्यकीय /दंत महाविद्यालये व संलग्नित रुग्णालये.
५. प्रशासकीय अधिकारी / लेखाधिकारी, सर्व शासकीय वैद्यकीय /दंत महाविद्यालये व संलग्नित रुग्णालये.
६. निवडनस्ती (प्रशा-२).